

عاشورا؛ تبلور عشق و آزادی

عاشورا مهمترین و ماندگارترین روز در تاریخ بشری است، در این روز پایمردی، فداکاری و رشادت گروه کوچکی از انسانهای خداجوی در برابر خیل عظیم ناجوانمردان، عاشقانه درخشیدن گرفت و جاودانه شد.

جام جم آنلاین: عاشورا مهمترین و ماندگارترین روز در تاریخ بشری است، در این روز پایمردی، فداکاری و رشادت گروه کوچکی از انسانهای خداجوی در برابر خیل عظیم ناجوانمردان، عاشقانه درخشیدن گرفت و جاودانه شد. این روز، روز فداکاری امام حسین (ع) و یاران باوفای وی است و تا ابد به آنان تعلق خواهد داشت. در این روز حوادث و رویدادهای مهمی در سرزمین کربلا به وقوع پیوست که برای همیشه در تاریخ انسانها ثبت و درج خواهد ماند.

صف آرای سپاهیان

امام حسین(ع) پس از نماز صبح عاشورا، سپاه کم تعداد خود را که متشکل از 32 سواره و 40 پیاده بود به سه دسته تقسیم کرد.

دسته اول را در بخش میمنه به فرماندهی زهیر بن قین، دسته دوم را در بخش میسره به فرماندهی حبیب بن مظاهر و دسته سوم را در قلب سپاه به فرماندهی خود آن حضرت تقسیم بندی کرد.

همچنین آن حضرت، بیرق سپاه را به برادرش حضرت عباس بن علی (ع) واگذار و نیروهای خود را در جلو و خیمه گاه را در پشت سر آنان قرار داد.

عمر بن سعد نیز فرماندهی میمنه سپاه خود را به عمرو بن حجاج، فرماندهی میسره را به شمر بن ذی الجوشن، فرماندهی سواره نظام را به عروة بن قیس و فرماندهی پیاده نظام را به شیب بن ربیع واگذاشت و بیرق سپاه را به دست غلامش «درید» سپرد.

موعظه های امام حسین (ع)

امام حسین(ع) پیش از آغاز نبرد بارها برای اندرز سپاه کفر پیشه دشمن پیش قدم شد و با بیان خطبه هایی روشنگر، آنان را به حفظ آرامش و عدم خونریزی دعوت کرد و از جنگ و مبارزه بازداشت. آن حضرت، علاوه بر خود، برخی یاران را نیز در این روز به نزد سپاهیان عمر بن سعد فرستاد و از طریق آنان، این سپاه گمراه را به هدایت و حقانیت دعوت کرد.

ندامت حر بن یزید

حر بن یزید که از فرماندهان سپاه عمر بن سعد و از دلاوران و دلیرمردان عرب بود، روز عاشورا پیش از آغاز درگیری رسمی بر شک و تردیدها فائق آمده، از نبرد با امام پشیمان شد و به سپاه آن حضرت پیوست.

با این که وی نخستین کسی بود که راه را بر امام حسین(ع) بست و با اجبار و اکراه آن حضرت را به سوی سرزمین کربلا گسیل داشت، مورد پذیرش اباعبدالله الحسین(ع) قرار گرفت و آن حضرت توبه اش را پذیرفت و او را در جمع یارانش قرار داد.

پیوستن حر بن یزید و تعدادی از سپاهیان عمر بن سعد به سپاهیان امام حسین(ع) دودلی و سردرگمی بسیاری از کفر پیشه گان را به دنبال داشت و حالت عجیبی در میان سپاهیان عمر بن سعد به وجود آورد.

هجوم سراسری دشمن

عمر بن سعد که تاب پیوستن افراد دیگری به سپاه امام حسین(ع) را نداشت، لشکریان خود را به جنبش درآورد و دستور حمله عمومی داد.

در زمانی کوتاه دو سپاه به هم نزدیک شده و نبرد سختی درگرفت. هر یک از یاران امام حسین(ع) با ده ها تن از سپاه دشمن به نبرد نابرابر و تن به تن پرداخت بدون اینکه سستی و تردیدی در آنها دیده شود.

در این نبرد، حدود پنجاه تن از یاران امام حسین(ع) و صدها تن از سپاه دشمن کشته شدند.

نبرد انفرادی

دشمن که از نبرد سراسری و تهاجمی، نتیجه ای نگرفته بود، به تدریج به سوی نبرد انفرادی روی آورد. زیرا اگرچه سپاه عمر بن سعد برای نبرد با امام حسین(ع) آمده بودند، ولی در میان آنان مردان زیادی بودند که جنگ با فرزندان رسول خدا(ص) را قبول نداشته و

به اکراه و اجبار در سپاه عمر بن سعد قرار گرفته بودند.

به همین دلیل در کار نبرد عمومی و هجوم سراسری از رویارویی با نیروهای امام حسین پرهیز کرده و در میان هیاهوی نبرد، کناره گیری می کردند .

در نبرد تن به تن نیز یارانی از امام به شهادت رسیدند.

نماز ظهر عاشورا

ابوتمامه صیداوی در گرما گرم نبرد به امام حسین (ع) نزدیک شد و به آن حضرت عرض کرد، که وقت نماز رسیده است. امام حسین (ع) که به نماز اهمیت ویژه ای می داد دستور داد جنگ را متوقف کرده و همگی به نماز پردازند. دشمنان که به نماز اهمیت چندانی نمی دادند آن حضرت و یارانش را در حال نماز نیز مورد هجوم ناجوانمردانه قرار داده و با پرتاب تیر آنان را نشانه می گرفتند.

عبدالله حنفي که خود را سپر امام حسین(ع) قرار داده بود متحمل سیزده تیر دشمن شد و عاقبت در حال دفاع از وجود شریف امام حسین(ع) به لقاء الله پیوست.

شهادت سایر یاران امام حسین (ع)

پس از نماز ظهر عاشورا یاران باقی مانده سیدالشهدا نیز یکی پس از دیگری به شهادت رسیدند. شیر مردانی چون زهیر بن قین، نافع بن هلال، مسلم بن عوسجه، حبیب بن مظاهر، حر بن یزید، بریر بن خضیر و دلیر مردانی از بنی هاشم چون علی اکبر(ع)، عباس بن علی(ع)، قاسم بن حسن(ع)، عبدالله بن مسلم(ع) و افرادی دیگر در یاری مولا و سرورشان امام حسین(ع) جنگیدند و سرانجام به دست دشمنان اهل بیت(ع)، مظلومانه به شهادت رسیدند.

مبارزه و شهادت امام حسین (ع)

امام حسین(ع) پس از آن که همه یاران خود را از دست داد، بانوان عصمت پناه را در خیمه ای گرد آورد و آنان را تسلی و دلداری داد و به صبر و شکیبایی سفارش و با قلبی شکسته از آنان خداحافظی کرد.

آن حضرت فرزندش امام زین العابدین(ع) را که در بیماری سختی به سر می برد جانشین خویش قرار داد و با او نیز وداع کرد و آماده نبرد با دشمن شد.

امام حسین(ع) به تنهایی، ساعتی با نیروهای گسترده دشمن مبارزه و تعداد زیادی از آنان را کشته و زخمی کرد. خود آن حضرت نیز زخم های فراوانی در میدان مبارزه متحمل شد و بر اثر آنها از زین #171;ذوالجناح» به زمین افتاد و مورد هجوم وحشیانه دشمن قرار گرفت.

سرانجام شمر بن ذی الجوشن با قساوت و بی رحمی تمام به بدن خونین و کم رمق آن حضرت نزدیک شد و سر مبارکش را از قفا جدا کرد و بدین طریق روح شریفش را به اعلی علیین به پرواز در آورد.

منابع:

الارشاد (شیخ مفید)، ص 447؛ الفتوح (ابن اعثم کوفی)، ص 901؛ منتهی الآمال (شیخ عباس قمی)، ج 1، ص 342؛ لهوف سید بن طاووس، ص 114

مهر